

Панова Г. В.,
здобувач кафедри адміністративного та господарського права
Запорізького національного університету

ХАРАКТЕРИСТИКА РІШЕНЬ, ДІЙ, БЕЗДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ЯК ПІДСТАВ ВТРУЧАННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДУ В АДМІНІСТРАТИВНИЙ РОЗСУД

CHARACTERISTICS OF DECISIONS, ACTIONS, INACTIVITY OF SUBJECTS OF PUBLIC ADMINISTRATION AS GROUNDS FOR INTERFERENCE OF AN ADMINISTRATIVE COURT IN THE ADMINISTRATIVE DISCRETION

Варто зважати, що рішення, дії, бездіяльність суб'єктів публічної адміністрації по-різному визначені і тлумачаться правничою наукою, практикою, законодавством. Таке плюралістичне уявлення про ці вияви активності суб'єктів публічної адміністрації зумовлює нагальну потребу формування та описання чіткої і вичерпної системи усіх можливих рішень, дій, бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації. У сучасних умовах розвитку суспільно-державних відносин в Україні належні сприйняття й оцінка рішень, дій, бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації ускладнені, зокрема, розмаїттям зовнішніх проявів (форм) цих рішень, дій, бездіяльності, їх численністю, неоднаковим тлумаченням.

Ключові слова: рішення, дії, бездіяльність, суб'єкт публічної адміністрації, інструменти діяльності публічної адміністрації, адміністративний акт, адміністративний договір, нормативний акт.

Стоит отметить, что решения, действия, бездействие субъектов публичной администрации по-разному определены и толкуются правовой наукой, практикой, законодательством. Такое плюралистическое представление об этих проявлениях активности субъектов публичной администрации обуславливает необходимость формирования и описания четкой и исчерпывающей системы всех возможных решений, действий, бездействия субъектов публичной администрации. В современных условиях развития общественно-государственных отношений в Украине надлежащее восприятие и оценка решений, действий, бездействия субъектов публичной администрации затруднены, в частности, многообразием внешних проявлений (форм) этих решений, действий, бездействия, их численностью, неодинаковым толкованием.

Ключевые слова: решения, действия, бездействие, субъект публичной администрации, инструменты деятельности публичной администрации, административный акт, административный договор, нормативный акт.

It is worth noting that decisions, actions, inactivity of public administration actors are defined and interpreted differently by the legal science, practice, legislation and, accordingly, such a pluralistic idea of these indications of the activity of the subjects of public administration, – stipulates the urgent need for the formation and description of a clear and exhaustive Systems of all possible decisions, actions, inactivity of the subjects of public administration. In today's conditions of development of public-state relations in Ukraine, proper perception and evaluation of decisions, actions and inactivity of the subjects of public administration are complicated, in particular, by the variety of external manifestations (forms) of these decisions, actions, inaction, their abundance, and unequal interpretation.

Key words: decisions, actions, inactivity, subject of public administration, instruments of public administration, administrative act, administrative contract, normative act.

Адміністративний суд наділений достатніми процесуальними повноваженнями для захисту і відновлення суб'єктивних прав, свобод, інтересів. Так, суд може втрутитися у діяльність суб'єкта публічної адміністрації, зобов'язавши його вчинити певні дії або ухвалити рішення. Таке втручання може відбутися внаслідок оцінки адміністративним судом законності виконання суб'єктами публічної адміністрації завдань та функцій, які передбачені національним законодавством. Безпосереднє виконання таких завдань та функцій відбувається через ухвалення цими суб'єктами рішень або вчинення дій.

Вважається, що ці рішення та дії є інструментом (засобом) реалізації компетенції суб'єктів публічної адміністрації; через такі рішення та дії забезпечується створення умов для здійснення суб'єктивних прав, свобод, інтересів.

Очевидно, що, характеризуючи зовнішні активні прояви здійснення компетенції суб'єктів публічної адміністрації, ми не можемо не звер-

тати увагу і на пасивну сторону функціонування цих суб'єктів, яка в національному законодавстві, правозастосовній практиці, науковому середовищі отримала назву бездіяльності. Така бездіяльність подібно до рішень та дій суб'єктів публічної адміністрації також представляє інтерес і для фізичних та юридичних осіб, адміністративних судів, і для самих суб'єктів публічної адміністрації. Сутність такого інтересу, зокрема, проявляється у тому, що бездіяльність унеможливує здійснення фізичними, юридичними особами їх прав, шкодить суб'єктивним інтересам. Наприклад, Київським окружним адміністративним судом визнано протиправною бездіяльність відповідача – Головного управління Державної фіскальної служби у Київській області, яка полягала у нерозгляді наданих юридичною особою приватного права заперечень по суті. Судом зобов'язано відповідача розглянути по суті письмові заперечення на акт перевірки про результати планової перевірки [1].

Сучасними науковцями-адміністративістами (Р.С. Мельник, В.П. Тимошук, Ж.В. Завальна, І.П. Яковлев) визнається, що адміністративний акт може бути видано у письмовій, усній, електронній або інших формах; адміністративний акт може існувати і у формі «мовчазної згоди» [3, с. 276; 3, с. 15, 332, 33, 144, 155, 200; 4; 5, с. 7, 13, 17].

Переважно адміністративний акт видається у письмовій формі, завдяки чому забезпечується його юридична визначеність, однозначність сприйняття положень адміністративного акта, полегшується подальша перевірка його законності [2, с. 276].

Усна, конклюдентна або інша форма адміністративного акта є можливою і необхідною, якщо з огляду на обставини справи права/обов'язки приватної особи можуть бути визначені лише у такий спосіб. Рішення суб'єкта публічної адміністрації може існувати й у формі «мовчазної згоди» [2, с. 276].

Отже, рішення, дії, бездіяльність суб'єкта публічної адміністрації як підстави втручання адміністративного суду в розсуд цього суб'єкта можуть набувати різних форм, водночас обов'язково впливаючи на суб'єктивні права, свободи, інтереси. Можемо назвати письмову, усну, електронну та іншу форму (мовчазна згода) рішень, дій суб'єктів публічної адміністрації.

Тому врахування і суб'єктами публічної адміністрації, і адміністративними судами різноманітності проявів рішень, дій, бездіяльності гарантуватиме забезпечення здійснення прав, свобод, дотримання обов'язків, їх захист, відновлення, визнання в адміністративному процесі. Єдине розуміння рішень, дій, бездіяльності гарантуватиме формування єдиної судової практики в адміністративних справах, якість та швидкість здійснення адміністративного судочинства, оперативність, повноту та дієвість захисту і відновлення прав, свобод, захист інтересів.

Досліджуючи рішення, дії, бездіяльність суб'єктів публічної адміністрації, варто зважати, що вони по-різному визначені і тлумачаться правничою наукою, практикою, законодавством. Таке плюралістичне уявлення про ці вияви активності суб'єктів публічної адміністрації зумовлює нагальну потребу формування та описання чіткої і вичерпної системи усіх можливих рішень, дій, бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації.

Отже, можемо констатувати, що в сучасних умовах розвитку суспільно-державних відносин в Україні належні сприйняття й оцінка рішень, дій, бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації ускладнені, зокрема, розмаїттям зовнішніх проявів (форм) цих рішень, дій, бездіяльності, їх численністю, неоднаковим тлумаченням.

У сьогоднішніх умовах правозастосування, правотворення рішення та дії суб'єктів публічної адміністрації отримали різне законодавче закріплення, наукову інтерпретацію та сприйняття різними учасниками правовідносин. Зокрема, можна констатувати множинне законодавче закріплення видів рішень та дій суб'єктів публічної адміністрації, що, по-перше, ускладнює оцінку таких рішень та дій, а

по-друге, перешкоджає безумовному захисту прав, свобод, інтересів в адміністративних судах. Наприклад, множинність видів рішень та дій суб'єктів публічної адміністрації спостерігається у статтях Кодексу адміністративного судочинства України 2005 року, зокрема [6]:

– рішення, дії чи бездіяльність (ч. 2 ст. 2, ст. 24, 1712, 172, 174, 175, 176, 181, 1832, 1837 КАС України 2005 року);

– адміністративний договір (п. 14 ч. 1 ст. 3, п. 4 ч. 2 ст. 17 КАС України 2005 року);

– нормативно-правові акти чи правові акти індивідуальної дії (п. 1 ч. 2 ст. 17, ст. 19, ст. 171 КАС України 2005 року);

– акти, рішення (ст. 117, 1711 КАС України 2005 року).

Натомість іншими нормативними актами передбачені рішення, дії суб'єктів публічної адміністрації з іншими, відмінними назвами і формами. Наприклад, згідно зі ст. 41 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» головним державним санітарним лікарям Автономної Республіки Крим, областей, районів, міст, районів у містах та їх заступникам, головним державним санітарним лікарям на транспорті та їх заступникам у межах відповідних територій (об'єктів транспорту) надаються повноваження обов'язкових вказівок щодо усунення виявлених порушень санітарних норм [7].

Розпорядження і вказівки керівника робіт із ліквідації наслідків надзвичайної ситуації для персоналу таких центрів управління в надзвичайних ситуаціях обов'язкові для виконання (ч. 3 ст. 73 Кодексу цивільного захисту України) [8].

Деякі акти законодавства містять положення про рішення та дії, щодо яких ще не сформувався однозначна судова практика та які не завжди однозначно ідентифікуються в системі інструментів діяльності публічної адміністрації, обґрунтованій сучасною адміністративно-правовою наукою. Водночас принципово важливим є формулювання однозначного висновку про природу та наслідки рішень, дій, бездіяльності суб'єктів, оскільки він зумовлюватиме вибір судової юрисдикції, до якої варто звернутися за захистом прав та свобод. Також у разі визнання (встановлення) саме адміністративно-правової природи таких рішень, дій, бездіяльності в адміністративного суду виникає право на оцінку та втручання в розсуд суб'єкта публічної адміністрації. Таким чином, рішення, дії, бездіяльність суб'єктів публічної адміністрації є одним із критеріїв втручання адміністративного суду у розсуд цих суб'єктів.

Для визнання певного суб'єкта носієм публічних повноважень його належність до органів держави непринципова, непринципово, яка його організаційно-правова форма (юридична особа, колективне утворення без статусу юридичної особи); необхідно дотримання таких умов:

– суб'єкт уповноважений законодавством на здійснення публічних повноважень;

– у нормативному акті мають бути визначені підстави набуття, межі повноважень, спосіб діяльності та компетенція такого суб'єкта.

Щодо правового регулювання здійснення компетенції різними суб'єктами можемо дійти висновку, що обґрунтування сутності і видів рішень, дій та бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації ускладнюється декількома взаємозумовлюючими і взаємозалежними обставинами.

По-перше, відсутністю єдиного науково-теоретичного і практичного сприйняття (розуміння) сутності та видів рішень, дій, бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації.

По-друге, відсутністю взаємоузгодженого та не завжди досить якісного законодавства, яким би закріплювався вичерпний перелік усіх можливих рішень, дій, бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації.

По-третє, відсутністю єдиної судової практики у справах щодо оскарження численних і різних рішень, дій, бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації, обґрунтованих сучасною вітчизняною адміністративно-правовою наукою (нормативні акти, адміністративний акт, адміністративний договір, акти-дії, акти планування, приватно-правові інструменти діяльності публічної адміністрації) [2, с. 253–297; 3].

По-четверте, об'єктивним існуванням протиріч щодо визначення галузевої належності правовідносин за участю суб'єктів публічної адміністрації. Неможливість однозначного визначення природи та галузевої належності рішень, дій, бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації зумовлює спори щодо визначення судової юрисдикції.

По-п'яте, відсутністю єдиного й однозначного розуміння адміністративно-правових відносин. Зокрема, у ст. ст. 2, 17 Кодексу адміністративного судочинства України 2005 року зроблено спробу описати ці відносини, але не надто вдало, оскільки у цих нормах відсутні однозначні критерії, за якими можна було би судити про адміністративно-правову природу спірних відносин.

По-шосте, вступом, перебуванням у публічно-правових відносинах суб'єктів (зокрема, осіб, які обіймають адміністративні посади в судах, апаратах судів, та їх керівників, зборів суддів, представників саморегульованих (самоврядних) професій, органів суддівського самоврядування, інших колективних утворень та суб'єктів), які нині однозначно не визнаються як суб'єкти публічної адміністрації (суб'єкти владних повноважень).

По-сьоме, суб'єкти публічної адміністрації, реалізуючи свою компетенцію, вчиняють у значній кількості дії юридично нейтрального характеру, які на практиці дуже часто помилково ототожнюються з рішеннями, діями, котрі зумовлюють настання юридичних наслідків. Діями нейтрального характеру, зокрема, є інформаційні листи, повідомлення, застереження тощо.

Вирішення теоретико-прикладної проблеми обґрунтованості сутності і видів рішень, дій, бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації як підстав втручання адміністративного суду ми вбачаємо

у комплексному врахуванні вказаних обставин та виробленні щодо кожної із цих обставин рішень, узгоджених юридичної спільнотою.

Переконані, що розв'язання такої теоретико-прикладної проблеми одночасно має здійснюватися у науковій, законодавчій, практичній сферах. Ухвалення нового адміністративного процедурного законодавства, заснованого на прогресивних здобутках сучасної адміністративно-правової науки, має відбуватися одночасно з оновленням адміністративного процесуального законодавства, запровадженням нових положень такого законодавства у практичну діяльність суб'єктів публічної адміністрації.

Неодночасна, неузгоджена реалізація запропонованих заходів розв'язання теоретико-прикладної проблеми обґрунтованості сутності і видів рішень, дій, бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації уповільнюватиме запровадження в Україні повноцінної оновленої адміністративної юстиції, утвердження верховенства права, гарантування захисту і відновлення суб'єктивних прав, свобод, інтересів.

Завваживши на вітчизняне законодавче врегулювання рішення, дій, бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації, їх неоднозначне наукове обґрунтування та судову оцінку, доцільно враховувати їх перелік, обґрунтований сучасною наукою адміністративного права [9, с. 243, 272, 325, 340, 356, 379]:

- адміністративні акти;
- адміністративні договори;
- акти-дії;
- акти планування;

– приватно-правові інструменти діяльності публічної адміністрації – заснування юридичних осіб публічного права, відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності;

- нормативні акти.

Досліджуючи рішення, дії, бездіяльність суб'єктів публічної адміністрації як підстави втручання адміністративного суду, недостатньо лише розкрити їх види, обґрунтувати їхню сутність. Для повноти обґрунтування рішень, дій, бездіяльності як підстав втручання суду необхідно також проаналізувати й умови їх ухвалення, вчинення.

Принципово важливо встановити, наскільки рішення, дії, бездіяльність відповідали формальним та процедурним вимогам їх ухвалення, вчинення або допущення. Такими вимогами є [10; 6; 2, с. 65–76, 257, 258, 268–275]:

– ухвалення, вчинення допущення рішень, дій, бездіяльності на підставі, у межах та у спосіб, передбачений законом;

– ухвалення, вчинення допущення рішень, дій, бездіяльності винятково уповноваженим суб'єктом та у межах його компетенції;

– дотримання процедури ухвалення, вчинення допущення рішень, дій, бездіяльності та їх оприлюднення;

– дотримання форми та змісту рішень, дій, бездіяльності;

– ухвалення, вчинення допущення рішень, дій, бездіяльності пропорційно;

– ухвалення, вчинення допущення рішень, дій, бездіяльності відповідно до таких принципів, як верховенство права, законності, юридичної визначеності, заборони свавілля, дотримання прав людини.

Висновки. Здійснивши аналіз судової практики у справах, предметом оцінки у яких були рішення, дії, бездіяльність суб'єктів публічної адміністрації, оцінивши всю множину можливих рішень, дій, бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації як підстав втручання адміністративного суду у розсуд цих суб'єктів, ми дійшли таких висновків про сутність цих рішень, дій, бездіяльності:

– судами вітчизняної судової системи (Конституційним Судом України, Верховним Судом України, Вищим адміністративним судом України, адміністративними судами апеляційної та першої інстанцій) для оцінки реалізації компетенції суб'єктами публічної адміністрації використовуються такі застарілі конструкції, вироблені ще наукою радянського адміністративного права, як «владні управлінські функції», «управління». Однак оцінку реалізації компетенції суб'єктами публічної адміністрації винятково як «управлінську» варто поставити під сумнів, зваживши на об'єктивне розмаїття й інших проявів реалізації компетенції суб'єктами публічної адміністрації, таких як, наприклад, надання адміністративних послуг, укладання та виконання адміністративних договорів, здійснення організаційних дій та операцій;

– національне законодавство (зокрема, Кодекс адміністративного судочинства України), судова практика в адміністративних справах, рішення Конституційного Суду України не дають однозначної і вичерпної відповіді, у яких ситуаціях (за яких ознак чи критеріїв) рішення, дії, бездіяльність варто вважати адміністративно-правовими, а учасників правовідносин – суб'єктами публічної адміністрації. Відповідно, існує об'єктивна потреба у розробленні критеріїв визначення рішень, дій, бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації, до яких пропонуємо віднести такі: 1) ухвалення, вчинення допущення рішень, дій, бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації відбуваються на підставі та на виконання адміністративного законодавства; 2) метою ухвалення, вчинення допущення рішень, дій, бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації є забезпечення здійснення суб'єктивних прав, свобод, інтересів, виконання суб'єктами публічної адміністрації передбачених законодавством обов'язків; 3) ухвалення, вчинення допущення рішень, дій, бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації зумовлюють виникнення в учасників правовідносин суб'єктивних прав або обов'язків; 4) ухвалення, вчинення допущення рішень, дій, бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації зумовлюють виникнення, зміну чи припинення адміністративно-правових відносин;

– вчинення (ухвалення) суб'єктами публічної адміністрації рішень та дій, допущення фактів бездіяльності може ґрунтуватися на нормах як приват-

ного, так і публічного законодавства. Відповідно рішення, дії, бездіяльність суб'єктів публічної адміністрації можуть мати як приватну, так і публічно-правову природу;

– вчинення (ухвалення) суб'єктами публічної адміністрації рішень та дій, допущення фактів бездіяльності у публічно-правових відносинах натовмість може зумовлювати виникнення, формування відносин приватно-правового характеру. Можливою є також і зворотна трансформація – після приватно-правових відносин можуть виникати і публічно-правові відносини. Однак такі перетворення, переходи від правовідносин одного виду до іншого за жодних обставин, не дають підстав для визнання рішень, дій, бездіяльності, вчинених, ухвалених у правовідносинах одного виду (наприклад, публічно-правових відносинах), якісно іншими (наприклад, приватно-правовими). Тобто необґрунтованим є висновок Верховного Суду України, що у разі прийняття суб'єктом владних повноважень рішення про передачу земельних ділянок у власність чи оренду (тобто ненормативного акта, який вичерпує свою дію після його реалізації) подальше оспорювання правомірності набуття фізичною чи юридичною особою спірної земельної ділянки має вирішуватися у порядку цивільної (господарської) юрисдикції, оскільки виникає спір про цивільне право [11]. Отже, навіть якщо рішення, дії, бездіяльності суб'єкта публічної адміністрації вчинені, ухвалені або допущені на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені нормами адміністративного законодавства (ст. 19 Конституції України) [10], правовідносини, де вони мали місце, є публічно-правовими (адміністративно-правовими). Природа (сутність) цих рішень, дій, бездіяльності суб'єкта публічної адміністрації лишається незмінною, навіть якщо вони зумовлюють виникнення приватно-правових наслідків (приватно-правових відносин);

– цілком обґрунтованим нам видається висновок, що в суспільстві у будь-якій послідовності, одні за одними, можуть формуватися (виникати) приватно-правові і публічно-правові відносини, що, однак, не дає жодних підстав стверджувати про існування «змішаних» чи «комплексних» правовідносин;

– рішення, дії, бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації, вчинені, ухвалені або допущені у межах певного виду правовідносин, раз і назавжди зберігають свою галузеву природу (належність) незалежно від їх наслідків, появи правовідносин, рішень, дій, бездіяльності іншої галузевої природи (належності);

– під час оцінки правовідносин, рішень, дій, бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації принципово важливо враховувати висновки класичної теорії права про поділ права на публічне і приватне, а радянське вчення про систему права та про так звані «комплексні» правовідносини, галузі права і законодавства варто визнати такими, що не зовсім відповідають об'єктивній дійсності та потребам функціонування суб'єктів публічної адміністрації, буття суспільства і держави, потребам правозасто-

совчої практики фізичних, юридичних осіб, суб'єктів публічної адміністрації, адміністративних судів;

– крім суб'єктів публічної адміністрації, рішення, дії, бездіяльність публічно-правового (адміністративно-правового) характеру ухвалюються, вчиняються або допускаються й іншими суб'єктами, які не належать до публічної адміністрації, не є суб'єктами владних повноважень у розумінні Кодексу адміністративного судочинства України;

– оцінюючи рішення, дії, бездіяльність суб'єктів публічної адміністрації, інших носіїв публічних повноважень, варто перевірити їх природу, формальні ознаки, видову належність та відповідність процедурним вимогам їхнього ухвалення, укладання, вчинення;

– на підставі дослідження й оцінки рішень, дій, бездіяльності суб'єктів публічної адміністрації як зовнішніх проявів здійснення цими суб'єктами їхньої компетенції адміністративний суд отримує висновки, наскільки такі рішення, дії, бездіяльність є законними, обґрунтованими. За результатами такої оцінки адміністративний суд може ухвалити рішення про втручання у розсуд суб'єкта публічної адміністрації;

– рішення, дії, бездіяльність суб'єктів публічної адміністрації можуть проявлятися у різних формах – письмовій, усній, електронній, іншій (мовчазна згода), мати різну назву (акт, протокол, рішення, повідомлення-рішення, постанова, припис, лист тощо) та по-різному позначатися на правах, свободах, інтересах;

– рішення, дії, бездіяльність суб'єктів публічної адміністрації за змістом також можуть бути простими та складними. Найбільш поширеними є прості рішення, дії, бездіяльність суб'єктів публічної адміністрації – волевиявлення суб'єкта публічної

адміністрації, яке представляє собою одну (єдину) операцію. Натомість складними будуть ті рішення, дії чи бездіяльність, зміст яких утворений із двох і більше операцій. Наприклад, рішення державного реєстратора, витяг із Державного реєстру прав про проведену державну реєстрацію прав надаються в електронній та (за бажанням заявника) у паперовій формі. Рішення державного реєстратора, витяг із Державного реєстру прав про проведену державну реєстрацію прав, отримані в електронній чи паперовій формі за допомогою програмних засобів ведення Державного реєстру прав, мають однакову юридичну силу та використовуються відповідно до законодавства (ст. 21 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України») [12];

– за своїми юридичними наслідками рішення, дії, бездіяльність суб'єктів публічної адміністрації можуть бути поділені на чотири основні групи: 1) «зовнішні» рішення, дії, бездіяльність, які безпосередньо зумовлюють виникнення, зміну чи припинення прав, обов'язків у суб'єктів адміністративно-правових відносин (фізичних, юридичних осіб, колективних утворень без статусу юридичної особи); 2) «внутрішні» рішення, дії, бездіяльність, які зумовлюють виникнення, зміну чи припинення прав, обов'язків лише в обмеженої кількості суб'єктів адміністративно-правових відносин, котрі належать до однієї організаційної структури (органу державної влади, його апарату, будь-якого іншого суб'єкта публічної адміністрації); 3) юридично «нейтральні» рішення, дії, бездіяльність, які безпосередньо або взагалі не зумовлюють виникнення, зміну чи припинення прав, обов'язків у суб'єктів адміністративно-правових відносин; 4) рішення, дії, бездіяльність, які мають приватно-правову природу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Постанова Київського окружного адміністративного суду від 29 грудня 2016 року в адміністративній справі 810/3270/16 // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/64004918>
2. Мельник Р.С., Бевзенко В.М. Загальне адміністративне право: Навчальний посібник / За заг. ред. Р.С. Мельника. – К.: Ваіте, 2014. – 376 с.
3. Тимошук В.П. Адміністративні акти: процедура прийняття та припинення дії: Монографія / Тимошук В.П. – К.: «Конус-Ю», 2010. – 296 с.
4. Завальна Ж.В. Щодо питання про види форм договірного регулювання відносин / Завальна Ж.В. // Форум права. – 2011. – № 2. – С. 282–286, с. 284, 285.
5. Яковлев І.П. Форми і методи публічного адміністрування у державній митній справі: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / І.П. Яковлев. – Одеса, 2016. – 25 с.
6. Кодекс адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 року № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 35–36, № 37. – Ст. 446.
7. Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення: Закон України від 24 лютого 1994 року № 4004-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 27. – Ст. 218.
8. Кодекс цивільного захисту України від 2 жовтня 2012 року № 5403-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 34–35. – Ст. 458.
9. Загальне адміністративне право: підручник / [Гриценко І.С., Мельник Р.С., Пухтецька А.А. та інші] за заг. ред. І.С. Гриценка. – К.: Юрінком Інтер, 201. – 568 с.
10. Конституція України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
11. Постанова Верховного Суду України від 9 грудня 2014 року // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/42202857>.
12. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 1 липня 2004 року № 1952-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 51. – Ст. 553.